

Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel, S2024/02135

Pensionsmyndigheten konstaterar att förslaget ligger utanför myndighetens direkta ansvarsområde. Nedan lämnar myndigheten dock några synpunkter i delar som indirekt berör myndigheten.

Eftersom förslaget innebär att enskilda kommer att betala en högre egenavgift inom högkostnadsskyddet uppkommer frågan om förslaget skulle kunna påverka vissa av de grundskyddsförmåner som Pensionsmyndigheten administrerar.

Förmånen *äldreförsörjningsstöd* ska tillgodose det grundläggande försörjningsbehovet för pensionärer som inte har sin försörjning tryggad genom allmän pension eller andra inkomster. Förmånen ses som ett yttersta skyddsnät inom grundskyddet för pensionärer och bestäms utifrån ett belopp för skälig levnadsnivå. Denna nivå ska motsvara nödvändiga vardagsutgifter och andra skäliga kostnader, där bland annat läkemedel upp till högkostnadsskyddet nämns i förarbetena.¹ Remitterat förslag skulle därmed kunna innebära att beloppet för skälig levnadsnivå behöver höjas. Detta innebär att enskilda skulle få ett höjt äldreförsörjningsstöd avseende skälig levnadsnivå som täcker de ökade kostnaderna för läkemedel.

Beloppet för skälig levnadsnivå är också en del av prövningen av *särskilt bostadstillägg* som administreras av både Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan, varför även denna förmån skulle kunna påverkas. Vid prövningen av särskilt bostadstillägg utgör beloppet för skälig levnadsnivå en undre gräns vid beräkningen av bidragsgrundande inkomst. Om den enskildes faktiska inkomst i förekommande fall är lägre, utgörs den bidragsgrundande inkomsten istället av beloppet för skälig levnadsnivå. Orsaken är att särskilt bostadstillägg enbart ska täcka bostadskostnader och inte betalas ut som ett förtäckt försörjningsstöd. I de fall den bidragsgrundande inkomsten utgörs av beloppet för skälig levnadsnivå innebär en höjning av den nivån att det särskilda bostadstillägget skulle bli lägre.

¹ Prop. 2000/01:136 Äldreförsörjningsstöd, s. 24.

Förmånen *garantipension* är den grundskyddsförmån för pensionärer som omfattar flest individer. Garantipensionen bestäms utifrån bosättningstid och ska garantera den som har haft låga inkomster en skälig ekonomisk standard som pensionär och motsvarar en nivå som är klart över vad som krävs för en skälig levnadsstandard.² Garantipensionen beräknas med utgångspunkt i reglerade basnivåer som, tillsammans med beräkningsunderlaget, bestämmer garantipensions belopp.

Beloppen för skälig levnadsnivå, avseende äldreförsörjningsstöd samt särskilt bostadstillägg, och beloppen för basnivåer inom garantipension beräknas utifrån bestämda andelar av prisbasbeloppet vilka regleras i socialförsäkringsbalken. Förslaget kan därmed aktualisera behov av en översyn av nivåerna för dessa andelar.

Detta yttrande har beslutats av chefsjurist Lena Aronsson efter föredragning av jurist Emma Gröndal. I beredningen har även verksamhetsutvecklare Linda Nygren deltagit. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Martina Irving deltagit.

Lena Aronsson

Emma Gröndal

² Prop.1993/94:250 Reformering av det allmänna pensionssystemet, s. 50.